

כריתות כו. (של ברחבות) עד כו. (סוף העמוד)

ביאורי מושגים

שווי אשם – אשם מעילות. גזילות, שפחה חרופה ואזם תלוי חייבים להיות בשווי מינימלי של שתי סלעים.
באשם נזיר ובאשם מצורע - לא נדרש שווי מינימלי (הבדל נוסף הוא שבניגוד לאשם הרגיל שבא באיל – כבש בן 2, אשמות אלו באים בכבש בן שנה)

ר' זעירא: כתוב ידיעה גם ביחיד, גם בציבור, וגם בנשיא. הידיעה שכתובה בנשיא מותרת. ניתן היה ללמוד אותה מיחיד וציבור.
על כן לומדים ממנה שעל כל עברה שיודעים עליה יש להביא חטאת.

אביי: כתוב ידיעה גם ביחיד, גם בציבור, וגם בנשיא. לא היה צריך לכתוב בשלוש מקומות מספיק היה לכתוב במקום אחד וללמוד ממנו על השאר (בגזרה שווה 'מצות' 'מצות').
על כן לומדים מהייתור שעל כל עברה שיודעים עליה יש להביא חטאת.

קבענו שיוה"כ מכפר על עברות שידועות רק למקום. מדוע יוה"כ לא מכפר על עברת חטאת שנודעה רק אחרי יוה"כ.

אם הביא אשם תלוי ונודע לו שחטא מביא גם חטאת. המקור לדין – 'או הודע אליו חטאתו' – בכל מקרה שנודעה חטאתו, הטעם להבאת האשם – ר' זירא: שימות בלי עוון, רבא: להגן מהייסורים,

המח' של רב ור"י הינה מח' ברייתות.

תוס' והשטמ"ק נחלקו האם כאשר רק אחרי המיצוי נודע שילדה היא חייבת בעוד קרבן.

עולת העוף שבאה על ספק ונודע לו האמת: לפני המליקה: נודע שילדה – תעשה את הקרבן לחובה, נודע שלא ילדה – יצא לחולין או ימכר לחברתה, אחרי המליקה: נודע שילדה – יזה את דמה לשם חובה והבשר – רב: יאכל, ר' יוחנן: יקבר. נודע שלא ילדה – תקבר (מדאורייתא מותרת בהנאה וחכמים גזרו שתקבר משום תקלה)

אחרי הזאה ומיצוי: נודע שילדה – כיפרה ספקה והלכה לה. והבשר אסור בהנאה

משנה

הפריש שתי סלעים לאשם: קנה שני אלים לקודש, ששניהם שווים שני סלעים – בראשון - יתכפר השני - ירעה עד שיסתאב ויפלו דמיו לנדבה. קנה שני אלים לחולין אחד מהם שווה 10 דינרים והשני שני שקלים: השווה שני שקלים - יקרב לאשמו הראשון, השווה 10 דינרים - ינתן לקודש כשווי המעילה (8 דינרים) וחומשה (2 דינרים), קנה איל אחד לחולין והשני לקודש, שניהם שווים שני סלעים: הקודש - יקרב לאשמו הראשון, החולין - יקרב לאשם מעילתו.

כמובן שעליו לצרף לדמי מעילתו קרבן.

כמובן שעליו לצרף לקרבן את דמי מעילתו בתוספת חומש.

הספקות בהקדש:

1. האם אדם מתכפר בשבח הקדש (שבח שנוצר כשהחפץ כבר היה קדוש),
2. ר' מנשיא בר גדא – האם אדם יכול לקחת את סכום החומש ולהביא בו את קרבן האשם

ספקו של רמב"ג לא תלוי בשאלת שבח הקדש. מצד אחד כאן הוא לא טרח בשבח, - בניגוד לשבח הקדש בו הוא טרח מצד שני כאן הוא הקדיש בעצמו את החפץ – בניגוד לשבח הקדש בו הוא לא הקדיש.

ההוכחות שניתן להתכפר בשבח הקדש:

1. במשנתו אנו רואים שאם קנה איל בסלע וכעת הוא שווה 2 סלעים יכול להתכפר בו --- < נדחה – אולי מדובר כאן כשהמוכר הוזיל ומכר לו איל שוה 2 סלעים בסלע,
2. הבריתא קובעת שאם פיטם איל יכול להביאו לפי השווי המפוטם --- < נדחה – שם הוא השקיע כסף בפיטום ולכן אין זה שבח הקדש.
3. הבריתא קובעת שאם איל השביח מעצמו יכול להביאו לפי השווי המפוטם --- < נדחה – שם הוא מוסיף כסף ה'מפצה' על שבח הקדש (טענה זו בעייתית והגמרא לא משלימה עימה),
4. הבריתא קובעת שאם איל השביח מעצמו יכול להביאו לפי השווי המפוטם והברייתא הזו לא דורשת שיוסיף סכום כסף – מכאן שאדם מתכפר בשבח הקדש

תשובות ר' יוחנן:

1. קבענו בבית המדרש שניתן להתכפר בולד תודה – מכאן שמתכפרים בשבח הקדש,
2. קבענו בבית המדרש שבהמת השותפין שאחד השותפין הקדיש חציה, קנה את חציה השני והקדיש גם אותו קדושה ואינה קריבה – מכאן שבעלי חיים נדחים,
3. לא למדנו בבית המדרש את הלכה זו אבל מקובל בשם רשב"י שהתורה נתנה קיצבה רק לדברים לא הכרחיים. מכאן שמה שניתן לו קיצבה לא ניתן לוותר על שיעורו

הספקות של ר' אלעזר:

1. האם אדם מתכפר בשבח הקדש?
2. האם בעלי חיים נדחים?
3. והזלו הטלאים ואין טלה בשווי הנדרש?

אביי מקה על כך מחטאת רגילה שלא באה להתיר באכילה אלא רק לכפר – מדוע של אתהיה לה קיצבה!
רבא מקשה על כך מקביעתו של רשב"י שאשם נזיר בא לבטלה – מדוע אם כן שלא תהיה לו קיצבה!